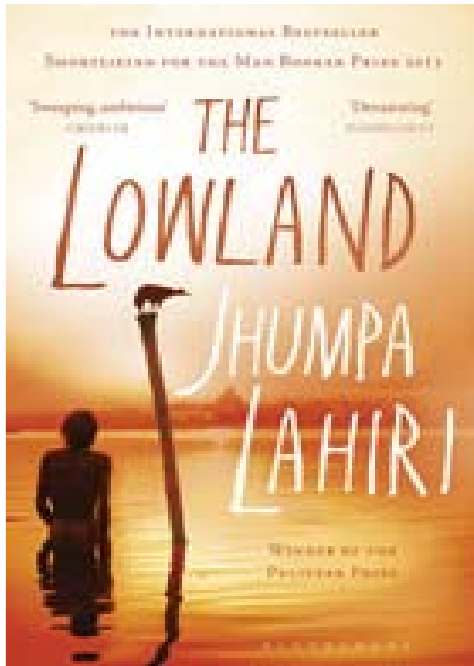

แนะนำหนังสือ

Book Review

รพีพัฒน์ พัฒนา

คณะศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยอีสเทิร์นเอเซีย

ชื่อหนังสือ: The Lowland

ผู้เขียน: Jhumpa Lahiri

ปีที่พิมพ์: 2013

สำนักพิมพ์: Bloombury

จำนวนหน้า: 406 หน้า

The Lowland เป็นผลงานเขียนชิ้นที่สี่และเป็นนวนิยายชิ้นที่สองของ Jhumpa Lahiri นักเขียนอเมริกันเชื้อสายเบงกาลี (โดยปัจจุบันนี้ Lahiri ได้ย้ายไปพำนักที่ประเทศอิตาลี และเปลี่ยนไปเขียนด้วยภาษาอิตาเลียน) ในส่วนของตัวผู้เขียนที่นอกจากจะเป็นนักประพันธ์แล้วเธอยังสอนวิชาการเขียนเชิงสร้างสรรค์อีกด้วย The Lowland เป็นหนังสือ ที่พูดถึงชีวิตของสองพี่น้องที่เกิดในชนชั้นปัญญาชนของเมืองกัลกัตตา คือ Subhash กับ Udayan โดยเรื่องราวดำเนินในช่วงปลายศตวรรษ 60 ที่มีความเปลี่ยนแปลงทางการเมืองและกระแสวิถีพลของ

ลัทธิสังคมนิยมที่แผ่เข้ามาให้ทวีปเอเชีย โดยในรัฐเบงกอลตะวันตกนั้น เป็นรัฐที่ได้รับผลกระทบจากลัทธิเหมามากที่สุด โดยหลังจากการแยกตัวของประเทศปากีสถานตะวันออก (ปัจจุบันคือ ประเทศบังกลาเทศ) ได้มีการลุกฮือของกบฏขาวนา หรือ Naxalite movement ที่เริ่มจากตำบลดาร์จีลิง โดยมีนักศึกษาจากมหาวิทยาลัยในสมัยนั้นเข้าร่วมด้วยเป็นจำนวนมาก โดยสาเหตุหลักในการเข้าร่วมของนักศึกษานั้นเกิดจากทนไม่ไหวกับการใช้กำลังของรัฐในการปราบปรามอย่างรุนแรง

สำหรับคนอ่านที่อาจารย์มหาวิทยาลัยอยู่แล้ว การได้อ่านนิยายเล่มนี้ยิ่งทำให้รู้สึกได้ว่า ชีวิตของอาจารย์มหาวิทยาลัยจิตตดียิ่งไปกว่าเดิมอีก พี่น้องสองคนนี้ ความจริงก็เติบโตมาด้วย แต่เริ่มมีความแตกต่างกันในทางความคิด โดยสิ้นเชิงหลังจากที่ Subhash ไปเข้าเรียนมหาวิทยาลัย Presidency และ Udayan นั้นไปเข้าเรียนมหาวิทยาลัย Jadavpur ที่เป็นมหาวิทยาลัยของพวกฝ่ายซ้าย การที่ผู้อ่านเป็นชาวไทยทำให้นึกไปว่า Presidency นั้นคล้ายกับมหาวิทยาลัยไทยแห่งหนึ่งแถบสามย่าน และ Jadavpur นั้นเหมือนกับมหาวิทยาลัยเทพทาพระจันทร์ โดย Subhash คนพี่ ที่แก่กว่า Udayan 15 เดือนนั้น เป็นนักสมุทรศาสตร์ เป็นคนที่มีความเป็นอนุรักษ์นิยมและไม่ชอบยุ่งเกี่ยวกับการเมือง Subhash เลือกที่จะไปเรียนต่อที่สหรัฐอเมริกา เขากลับมาหลังจากที่ Udayan ผู้น้องถูกตำรวจยิงจากด้านหลังเสียชีวิต Subhash ได้เดินทางกลับมาเยี่ยมและปลอบใจพ่อแม่ของเขา และเขาได้แต่งงานกับ Gauri ภรรยาของ Udayan ผู้หญิงที่เขาแทบจะไม่รู้จักเลย และในขณะนั้นเอง Gauri ก็กำลังท้องลูกของ Udayan อยู่ จุดประสงค์ของการแต่งงานนั้นก็เพื่อพา Gauri ไปอยู่ Rhode Island สหรัฐอเมริกาด้วย โดยเป็นการใช้เหตุผล มากกว่าอารมณ์ความรู้สึก ถึงแม้จะหลีกเลี่ยงหนีความวุ่นวายทางการเมืองและความเป็นไปได้ที่ตำรวจอาจจะจับกุม Gauri Gauri ก็

ยังไม่สามารถหลุดพ้นไปจากปัญหาทางความคิดในหัวของเธอ เธอได้เข้าศึกษาต่อปริญญาเอกวิชาปรัชญาที่ Boston โดยแทบจะไม่มีเวลาให้กับ Bela บุตรสาวที่ถือกำเนิดขึ้นมา Lahiri เองนั้นมักจะสร้างตัวละครที่เป็นนักวิชาการจากประเทศโลกที่สามที่มีความแปลกแยกในการปรับตัวเข้ากับสังคมใหม่ โดยตัวเธอเองมองว่า การต้องพลัดบ้านพลัดเมือง (displacement) เป็นผลมาจากการศึกษาตะวันตกโดยคนชั้นหัวกะทิของอินเดีย นั่น เมื่อได้รับการศึกษามากในระดับหนึ่งแล้วก็จะไม่สามารถปรับตัวอยู่กับสังคมจารีตในอินเดียได้อีกต่อไป เพราะอินเดีย นั้นไม่มีที่ทางให้คนที่เรียนสังคมศาสตร์แบบตะวันตกนั้นมีที่ยืนในสังคม แต่อย่างไรก็ตาม การรับวัฒนธรรมและความคิดในแบบตะวันตกก็ไม่ทำให้ตัวละครได้กลายมาเป็นส่วนหนึ่งของโลกตะวันตก Gauri เองอยู่ฐานะคนนอกสังคมอเมริกา เธอยังคงถือหนังสือเดินทางอินเดีย และเดินทางเข้าออกประเทศด้วยใบกรีนการ์ด และปัญหาที่เกิดขึ้นตามมาก็คือ คนเหล่านี้จะมี “บ้าน” เพียงแต่ในเชิงกายภาพเท่านั้น เมืองกัลกัตตา กับ Rhode Island นั้นจึงเป็นภาพเปรียบระหว่างสามเหลี่ยมปากแม่น้ำ ที่มีความเหมือนและความต่าง กัลกัตตาในมุมมองของ Subhash นั้น มันคือความวุ่นวาย เป็นความทรงจำที่อยากจะลืม

เรื่องราวค่อยๆ เล่ารายละเอียดโดยย้อนไปถึงก่อนที่ Subhash และ Udayan จะเกิด Lahiri มองว่าความอดอยาก และความแออัดในอินเดีย เกิดจากการกระทำของฝีมือมนุษย์ และหาได้เกิดจากภัยธรรมชาติ Lowland หรือพื้นที่ลุ่ม ที่สมควรจะเป็นแหล่งอาหารที่มีความอุดม

สมบูรณ์ กลับเป็นสุสานหรือสถานที่ของความตาย ของ Udayan ที่คอยย้ำเตือนให้ผู้ที่ยังมีชีวิตอยู่ มีความลับที่ค่อยเปิดเผยในการต่อสู้ของนักศึกษาจากการแลกเปลี่ยนและทวีความรุนแรงขึ้นเรื่อย ๆ รวมไปถึงการวางระเบิดและการตายของเจ้าหน้าที่ตำรวจ ความกลัวของ Gauri ที่เธอเองไม่กล้าจะกลับไปอินเดียอีก (Subhash เองไม่ได้กลับมาอินเดีย กระทั่งงานศพของบิดา เขาก็มาจัดพิธีให้เข้าไปหลายเดือน ส่วน Bela บุตรสาวที่ Subhash กับ Gauri แสร้งทำว่าเป็นลูกของคนทั้งสองนั้น ก็พูดภาษาเบงกาลีไม่ได้ และแทบไม่สามารถใช้ชีวิตได้เหมือนกับคนท้องถิ่นเลย) โดยตอบจบของนวนิยายนั้นด้วย Bela ลูกสาวของ Gauri นั้นก็มีอายุ 40 ปี โดยตัวของ Bela นั้นได้รับความนิ่งไม่ได้ แฉกจากเสียงดูของ Subhash และความมีอุดมการณ์ที่มาจากสายเลือดจาก Udayan โดยเธอนั้นประกอบอาชีพในการทำฟาร์มออร์แกนิก

ตัว Lahiri นั้นเกิดที่สหราชอาณาจักร เมืองกัลกัตตาที่เธอนำมาใช้สร้างผลงานจึงเกิดจากจินตนาการหลังจากที่เธอเคยไปเที่ยวเป็นครั้งเป็นคราว และด้วยเพราะเป็นงานจากจินตนาการนี้เองที่ทำให้งานเขียนออกมาไม่ดูแห้งจนเกินไป นวนิยายเรื่องนี้สะท้อนให้เห็นความจริงว่า การความพยายามเปลี่ยนแปลงสังคมนั้น บางคนอาจจะต้องจบชีวิต เพราะรากที่ฝังแน่นในวัฒนธรรมนั้น มิใช่จะสามารถเปลี่ยนแปลงกันได้ง่ายๆ และไม่ใช่ทุกคนที่จะมีเงื่อนไขที่พาตัวเองให้พ้นไปจากสภาพที่มิหน้าพึงปรารถนา เช่น การย้ายหนีไปต่างประเทศ ความสูญเสียของชนชั้นหัวกะทินั้นเป็นเพียงปลายยอดของภูเขาน้ำแข็ง

